

Бутнік-Сіверський О. Б.,

доктор економічних наук, професор, академік
АТН України.

**Формування неоекономіки в сфері інтелектуальної власності
з позиції процесів інтенсифікації**

В статті розглядається проблема послідовного переходу економіки від одної до іншої стадії розвитку, що є також підтвердженням поетапного розвитку інноваційної сфери діяльності, як результат інтенсифікації сфери інтелектуальної власності. Обґрунтовується використання поняття «інтенсифікація» до сфери інтелектуальної власності, за ознаками як новий науковий погляд на процеси розширення та поглиблення інноваційної діяльності за рахунок динаміки зростання комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності, найбільш повного використанні інтелектуального капіталу. По відношенню до інтенсифікації процесів в сфері інтелектуальної власності пропонується використати інструменти диверсифікації та технології форсайта, зокрема випереджальної, або так званої «інноваційної» модернізації, які найбільш придатні для здійснення технічної та технологічної модернізації економіки України з урахуванням результативної комерціалізації інтелектуального капіталу.

Ключові слова: нова економіка, інтенсифікація процесів в сфері інтелектуальної власності, модернізація, інструменти диверсифікації та технології форсайта

Бутник-Северский А. Б.,

доктор экономических наук, профессор, академик АТН Украины.

Формирование неэкономии в сфере интеллектуальной собственности с позиции процессов интенсификации

В статье рассматривается проблема последовательного перехода экономики от одной до другой стадии развития, что является подтверждением поэтапного развития инновационной сферы деятельности, как результат интенсификации сферы интеллектуальной собственности. Обосновывается использование понятия «интенсификация» в сфере интеллектуальной собственности, по признакам как новый научный взгляд на процессы расширения и углубления инновационной деятельности за счет динамики роста коммерциализации имущественных прав интеллектуальной собственности, наиболее полного использования интеллектуального капитала. По отношению к интенсификации процессов в сфере интеллектуальной собственности предлагается использовать инструменты диверсификации и технологии форсайта, в том числе опережающей, или так называемой «инновационной» модернизации, которые наиболее пригодны для осуществления технической и технологической модернизации экономики Украины с учетом результативной коммерциализации интеллектуального капитала.

Ключевые слова: новая экономика, интенсификация процессов в сфере интеллектуальной собственности, модернизация, инструменты диверсификации и технологии форсайта.

Butnik-Siversky O. B.

Doctor in Economics, Professor, Academician in Academy of Technological Sciences of Ukraine.

Formation of neo-economics in the sphere of intellectual property from the position of intensification processes

In the article the author considers the issue of a gradual transition of the economy from one development stage to another, which is a proof of the stage-by-stage development of the innovative activity sphere, as a result of the intensification of the intellectual property sphere. There is substantiated the use of the “intensification” concept in the intellectual property sphere, as a new scientific view on the processes of extension and deepening of innovation activity due to dynamics in rising of intellectual property rights commercialization, the fullest use of intellectual capital. In relation to the intensification of the processes in intellectual property sphere, it is proposed to use diversification tools and foresight technologies, including advancing or so-called “innovative” modernization, which are most suitable for technical and technological modernization of the Ukrainian economy, taking into account the effective commercialization of intellectual capital.

Key words: new economy, intensification of the processes in intellectual property sphere, modernization, diversification tools and foresight technologies.

Актуальність проблеми дослідження.

Підвищення рівня інтенсифікації розвитку в цілому та інтенсифікації виробництва (як одного з його напрямів) зумовлене впливом інноваційної діяльності в напрямку формуванням неоекономіки. Тут новим економічним явищем стає інтенсифікації інтелектуальних процесів в сфері інтелектуальної власності, що потребує наукових досліджень. Вектором спрямування на цьому напрямку, є ефективне використання інтелектуального капіталу, який трансформується в новітні розробки та сучасні технології за результатом наукової праці та винахідницької діяльності. Процес інтенсифікації в

інтелектуальній економіці складний і слабо вивчений, тому потребує залучення додаткових ресурсів та відповідних витрат, вибору найбільш ефективного та доцільного варіанта реалізації цих витрат, їх кількості та якості, конкретизації програм використання матеріальних та фінансових ресурсів у забезпеченні процесів інтенсифікації інноваційної діяльності за умов досягнення результативності інтелектуального капіталу. Отже, питання, пов'язані з процесом інтенсифікації в сфері інтелектуальної власності при формуванні неоекономіки є актуальними.

Аналіз досліджень і публікацій, присвячених проблемі.

Нині спостерігається значна зацікавленість з боку науковців та практиків до проблеми інтенсифікації розвитку на різних рівнях економічної системи, а також і в напрямку пов'язаного з інноваційною діяльністю та інтелектуальним капіталом.

Зокрема, у розвиток теорії інтенсифікації в цілому та інтенсифікації виробництва значний внесок зроблено українськими вченими, такими як Н. Агаркова, О. Амоша, Б. Буркінський, М. Бутко, З. Варналій, В. Геєць, М. Долішній, С. Злупко, Л. Зайцева, С. Ілляшено, О. Кузьмін, Ю. Козюпа, Е. Лібанова, І. Лукінов, А. Мельник, С. Пиріжков, В. Пила, С. Писаренко, Л. Романюк, М. Тулякова, Чернюк, М. Чумаченко, А. Чухно, Т. Яровенко та ін. У зарубіжній літературі теоретичні та методичні засади інтенсифікації відображено в дослідженнях К. Павлова, Д. Другманда, Н. Хавеланджа, А. Валерейя та ін. [1]

В основу початкового розуміння інтенсифікації, зазначають науковці, покладений витратний підхід, що в умовах обмежених ресурсів у ринковій економіці не є раціональним. Далі відбулася переорієнтація поглядів учених на інтенсифікацію як на процес, пов'язаний лише зі збільшенням виробництва продукції, унаслідок чого було висунуто результативний підхід. Але й він не є

досконалим, зазначає Т. С. Яровенко, оскільки при цьому недооцінюється роль витрат і капітальних вкладень [1].

В умовах формування неоекономіки в сфері інтелектуальної власності, з'явилась потреба застосувати новий науковий погляд на процеси розширення та поглиблення інноваційної діяльності за рахунок динаміки зростання комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності з позиції процесів інтенсифікації. Інтенсифікація процесів в сфері інтелектуальної власності потребує нових методичних оціночних розробок, які могли би задовольнити науковців у прийнятті дієвих рішень щодо покращень в українській економіці.

Виклад основного матеріалу дослідження.

В науковій літературі все частіше використовується термін «нова економіка», який характеризує перехід до однієї із стадій економічного розвитку цивілізації, так і її постіндустріальну, пост-економічну ступень, на підставі чого вся система набуває новий якісних ознак.

Як результат четвертої промислової революції з'являється феномен нової економіки. Він ґрунтується на широкому впровадженні в практику сучасної господарської діяльності новітніх інформаційних та комунікаційних технологій, становленні мережевої економіки, формуванні економіки високих технологій та економіки знань [2].

Даний перехід в економіці, відмічають С.Ю. Гончарова та І.В. Буряк [3], дослідники намагаються описати з різних сторін, зокрема, як постіндустріальне суспільство» (Д. Белл), «інформаційне суспільство» (Р. Катц, М. Порат, Й. Масуда та ін.), «технотронное суспільство» (З. Бжезинський), «постмодернізм» (Л. Мейер, Е. Гідденс, Л. Фідлер, С. Крук), «третя хвиля цивілізації» (О. Тоффлер), «посткапіталістичне суспільство» (П. Дракер), що в цілому об'єдналось в *теорію постіндустріального суспільства*, авторами якої можна вважати Д. Белла і О. Тоффлера.

З історичного погляду зазначимо, що у 1973 р. побачила світ книжка Д. Белла «Постіндустріальне суспільство, яке наближається» [4]. Він, власне, вперше й вирізнив *три великі епохи людської історії* та обґрунтував існування доіндустріального (аграрного, традиційного), індустріального та постіндустріального станів. Данієл Белл описав риси постіндустріального суспільства: трансформація значення різних економічних секторів, домінування сектора послуг (адміністрація, банки, транспорт, охорона здоров'я, торгівля, освіта, наука, судочинство, мистецтво тощо) при зниженні промислового сектора і обмеженні значення сільськогосподарського сектора; зміна пануючої технології, перехід від енергетичної технології до інформаційної (поява роботів, розвиток комунікацій); зростання значення планування, прогнозування розвитку, контролю технологій; панування прагматичних і технологічних критеріїв при зниженні ролі ідеологічних і етичних критеріїв; розквіт «інтелектуальної технології», тобто цільового використання науки для потреб практики; перетворення класової структури, висунення в ролі пануючого не класу власників, а класу висококваліфікованих фахівців (економісти, інженери, менеджери) [5].

Наведені стадії людського розвитку в працях інших соціологів ще були названі «премодерністським, модерністським та постмодерністським станами» (С. Крук, С. Леш) або «першою, другою і третьою хвилями цивілізації» (О. Тоффлер). Додамо також, що найбільше назв припало на власне третій період (хвилю, стадію, етап), або на розвинуте суспільство останньої чверті XX – початку XXI ст. з вірогідним спрямуванням його розвитку на найближчу перспективу. Такими назвами є: *постіндустріальний капіталізм* (Р. Гельбронер); *постбуржуазне суспільство* (Дж. Ліхтхайм); *посткапіталістичне суспільство* (Р. Дарендорф, П. Дракер); *постспоживацьке суспільство* (Д. Рісман); *постринкове суспільство* (Дж. Рівкін); *технотронне суспільство* (З. Бжезінський); *суперіндустріалізм* (О. Тоффлер) [6].

Теорія постіндустріального суспільства [7] починає розвиватися з 1960-х рр., відмінними рисами якої стає масове поширення творчої, інтелектуальної праці, що сприяло зростанню обсягу і значенню знання та інформації, розвитку засобів комунікації, переважання в ВВП економіки доходів від таких галузей, як наука, послуги, освіта, культура, над промисловістю і сільським господарством. Але при цьому, зауважує науковець О. В. Дьяченко [8], потрібно розрізняти «нову економіку» як економічну систему з новим змістом і як частину економіки. Іноді «нову економіку» розглядають як «економікою знань», в якій чільну роль грає не просте виробництво інформаційного продукту, а саме виробництво нових знань над виробництвом матеріальних цінностей.

На противагу зазначеного погляду, науковець С.В. Смерічевська [9] зазначає, що множинність властивостей сучасної економіки можна представити у вигляді цілком певної послідовності та співвідпорядкованості, оскільки кожна з них сполучена з тією або іншою домінуючою силою економічної системи, що впливає на розвиток у конкретний період часу. Ілюстрація цієї взаємопідлеглості й послідовності етапів змін в економіці, за результатами узагальнення поглядів науковців, показана С. В. Смерічевською у вигляді графічної моделі (рис. 1). Тобто тут автор відтворює процес послідовного переходу економіки від одної до іншої стадії розвитку, що на наш погляд, є також підтвердженням поетапного розвитку інноваційної сфери діяльності, як результат інтенсифікації сфери інтелектуальної власності.

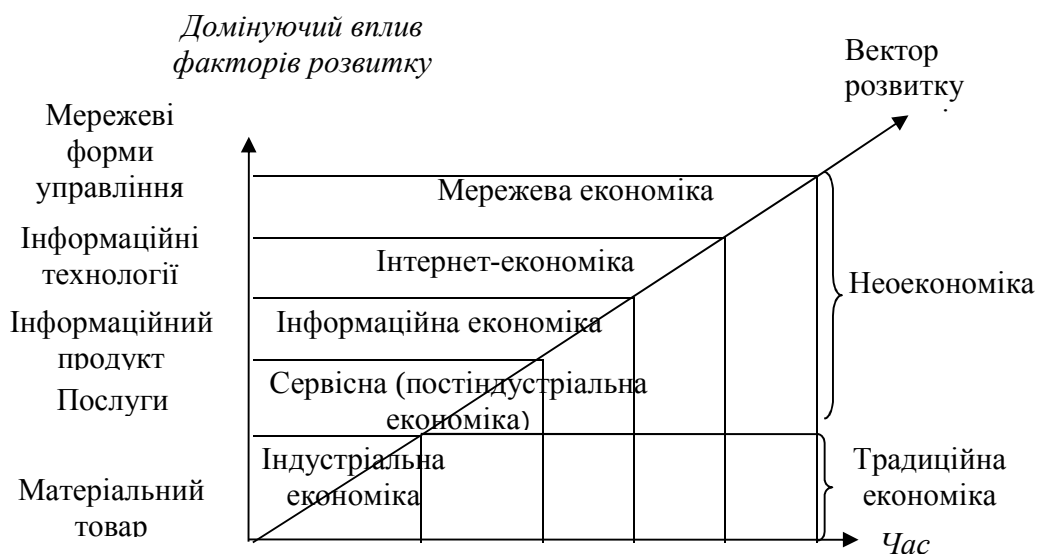


Рис. 1. Модель еволюційного розвитку сучасної економіки [9].

Завершення однієї фази, відмічає В.В. Білоцерковець, рекурентно викликає початок наступної, обумовлюючи функціонування нової економіки як субмножини, що самооновлюється, перегруповується та відроджується не як конгломерат окремих фрагментів, а як оновлена автопоетична цілісність утворень різноманітного характеру [10, 12].

Зазначимо, що з позиції процесу послідовного переходу до нооекономіки, все ж домінує погляд звуження її сфери до розвитку конкретної галузі в протиставу органічних змін в економічній системі в цілому, що пов'язано зі специфікою впровадженням майнових прав інтелектуальної власності. Так, акцентується увага на тому, що провідними в нооекономіці є науково-інформаційні технології, доля яких в економіці розвинутих країн становить 45-65%. У цих системах господарювання домінуючим стає інформаційний ресурс, центральне місце посідає акумульоване в інформації знання. Саме знання

переміщуються на вершину економічного багатства, а їх вартісна форма зміщується в його основі. Вартість, яка утворюється знанням, стає дедалі помітнішою в загальній структурі вартості, а інформація стає субстанцією сучасної економіки: новітні прилади, механізми і машини є матеріалізованою інформацією. Інформаційні технології перетворюються на предмет праці свідомості людини, яка володіє інформацією. За таких умов інформація є ключем до сучасної економічної діяльності, базовим ресурсом, який має таке саме значення, яке в минулому мали капітал, земля і робоча сила, а сьогодні, зазначимо, інтелектуальний капітал. У сучасній економіці інформація вже набула усталеного соціального та інтелектуального статусу, перетворилася на новий різновид цінностей, який має свої вартісні виміри. При цьому інформаційний ресурс суспільства активно сприяє його демократизації, адже інформація є насамперед суспільним благом, вона здатна належати всім, на відміну від матеріального продукту, що не завжди справедливо розподіляється. Яскравим показником неоекономіки (суперіндустріальної, постматеріальної, інформаційної економіки), є насамперед поява інтелектуального капіталу (знання, наявність нової перспективної інформації) як інноваційно-творчого (креативного) джерела багатства. Інтелектуальний капітал спричиняє становлення інтелектуальної економіки, головними чинниками якої є працівники розумової праці, для яких інформація і знання є водночас вихідним матеріалом і продуктом діяльності. У США, наприклад, 43% новоутворених робочих місць належить саме їм. Інформація і знання істотно відрізняються від грошових, природних, трудових і технічних ресурсів [11].

Функціонування нової економіки, підсумовує В.В. Білоцерковець у своїй статті «Нова економіка: виклики та засади функціонування в умовах індустріального суспільства», в умовах становлення та розвитку індустріального суспільства набуває рекурентного характеру: від домінування оновлень у консумаційних атрибутах продуктів до переважання технологічних

модернізацій та до збалансованих несиметричних продуктово-процесових змін [10,16]. Це, на наш погляд, ще раз підтверджує потребу при формуванні неоекономіки присутності впливу рушійної сили у вигляді інтелектуального капіталу, як авансованої вартості об'єктів права інтелектуальної власності в господарській діяльності суб'єктів підприємництва, який стає основним фактором інтенсифікації сфери інтелектуальної власності за рахунок збільшення капіталу на цьому напрямку, що призводить до суттєвих змін в економічній системі.

Зауважимо, що термін інтенсифікація (франц. *intensification*, від лат. *intensio* – напруження, зусилля і *facio* – роблю) – посилення, збільшення напруженості, продуктивності, дієвості. В виробничій сфері – інтенсифікація – такий розвиток (процес) суспільного виробництва, що ґрунтується на найбільш повному та раціональному використанні технічних, матеріальних, природних, фінансових і трудових ресурсів на базі науково-технічного прогресу. Стосовно процесу суспільного виробництва, то він базується на застосуванні найефективніших засобів і предметів праці, кваліфікованої робочої сили, передових форм і методів організації праці, зростаючої інформованості про найновіші досягнення науково-технічного прогресу тощо. Інтенсифікація виробництва суттєво відрізняється від екстенсивного розвитку суспільного виробництва, що базується на кількісному зростанні засобів виробництва і має витратний характер інтенсифікації виробництва, на відміну від нього, має антивитратну спрямованість, оскільки супроводжується зменшенням витрат живої та уречевленої праці на одиницю продукції. Розрізняють в економіці такі форми інтенсивності виробництва: *фондозберігаючу; працезберігаючу; матеріало- і ресурсозберігаючу; всебічну.*

За економічною природою *фондозберігаюча інтенсифікація виробництва* зростає завдяки впровадженню нової техніки і технології, що зменшує потреби в робочій силі за одночасного зростання складної праці. Внаслідок цього

підвищується продуктивність праці. За *працезберігаючої форми інтенсифікації виробництва* посилюється завдяки зростанню інтенсивності праці певного незмінного числа працівників або виконанню обсягів робіт меншою кількістю працюючих. *Матеріало- та ресурсозберігаюча форма інтенсифікації виробництва* передбачає застосування найекономічніших предметів праці (композитних матеріалів сплавів різних полімерів та ін.) і більш раціональне використання тих самих предметів праці, а також споживання меншої кількості сировини, електроенергії тощо. *Всебічна форма* її раціонально поєднує всі попередні форми, завдяки чому якісно зростає ефективність суспільного виробництва. З погляду еволюційної структури технологічного способу виробництва найбільшою витратою матеріалів, енергоносіїв, ресурсів, праці характеризувався технологічний спосіб виробництва, що базувався на ручній та машинній праці їм відповідали старі системи організації виробництва і праці, архаїчні форми управління [12].

Враховуючи наведене, слід відмітити, що інтенсифікація виробництва можлива лише за умов розширення інноваційної діяльності, яка спирається на результативність в сфері інтелектуальної власності. В сучасних умовах формування неоекономіки, можна акцентувати увагу науковців до віднесення форми інтенсивності і на процеси в сфері інтелектуальної власності, яка стає вектором розвитку економіки за рахунок комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності в різних галузях національної економіки. На наш погляд, використання поняття «інтенсифікація» до сфери інтелектуальної власності розглядається за ознаками як новий науковий погляд на процеси розширення та поглиблення інноваційної діяльності за рахунок динаміки зростання комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності, найбільш повного використанні інтелектуального капіталу, збільшення результативності використання людського капіталу та покращення процесів трансформації інтелектуальної власності в кінцевий інтелектуальний продукт/продукцію.

На наш погляд, *інтенсифікація процесів в сфері інтелектуальної власності* – це такий розвиток економіки, який ґрунтується на економіко-правовий інноваційно-інтелектуальний напрям, який охоплює поширення інтелектуальної власності та її вплив на світові економіко-правові інноваційні процеси, пов'язані з розвитком інтелектуального капіталу, його комерціалізації, прискоренням темпів трансформації та капіталізації світової економіки на різних її рівнях та в цілому у цивілізаційному середовищі.

Передумовою впровадження інтенсифікації процесів в сфері інтелектуальної власності є значне зростання витрат на науково-дослідні та дослідно-конструкторські розробки (НДДКР), збільшення інвестицій у нові технології, машини, устаткування, засоби зв'язку, підвищення загальноосвітнього і кваліфікаційного рівнів працівників та ін.

Статистика свідчить, що в Україні у 2015 р. на інновації промислові підприємства витратили 13813,7 млн. грн., що на 79,5% більше, ніж у 2014 р. Частка витрат на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення порівняно з 2014 р. зросла з 66,5% до 80,7%, у той час як питома вага витрат на науково-дослідні розробки (НДР) та інших витрат, у т. ч. на навчання та підготовку персоналу для розробки та запровадження нових або значно вдосконалених видів продукції та процесів, діяльність щодо ринкового запровадження інновацій та інших робіт, пов'язаних зі створенням та впровадженням інновацій, зменшилися відповідно до 14,7% та 4%. Частка витрат на придбання інших зовнішніх знань залишається досить низькою – 0,6%. Основним джерелом фінансування інноваційних витрат залишаються власні кошти підприємств – 13427,0 млн. грн. Обсяг коштів вітчизняних та іноземних інвесторів становив 132,9 млн. грн., кредитів – 113,7 млн. грн., державного бюджету – 55,1 млн. грн., місцевих бюджетів – 38,4 млн. грн. [13,26]. Витрати на наукову і науково-технічну діяльність в Україні щороку зростають в абсолютному вимірі, але при цьому їх частка у ВВП залишається

меншою від 1%, проти передбаченого державного фінансування науки у розмірі 1,7% ВВП у Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Інтенсифікація процесів в сфері інтелектуальної власності спонукає до пошуку нових методичних оціночних розробок, які могли би задовольнити науковців у прийнятті дієвих рішень щодо покращень в українській економіці.

Звернемо увагу на наукову думку О. В. Іваницької у її статті «Детермінанти формування інноваційної економіки в умовах модернізації» [14], де автор пропонує в умовах нестійкості української економіки, серйозної загрози для її довгострокового розвитку, пошук інструментів, що забезпечують її стабільність, до яких вона пропонує віднести модернізацію на основі *диверсифікації та технології форсайта*, які формують стратегію «модернізаційного маршруту» на основі аналізу цільових та інструментальних параметрів динаміки економіки в умовах модернізації.

Форсайт, зазначає О. В. Іваницька, – це система методів експертної оцінки стратегічних напрямів соціально-економічного і інноваційного розвитку, виявлення технологічних проривів, які можуть вплинути на економіку та суспільство у середньо- та довгостроковій перспективі. Тобто, це інструмент прогнозування (та, відповідно, формування) майбутнього, один з головних інструментів інноваційних економік у Європі, Америці та Азії. В традиційних «великих форсайтах» приймають участь тисячі експертів, а їх розробка займає декілька років. Відома російська організація «Метавер» створила власний різновид форсайту – методику Rapid Foresight (RF), яка дозволяє отримати співставні за точністю прогнози за набагато менші терміни та без багатомільйонного бюджету. Основа цієї методики полягає у спільній роботі учасників на карті часу та роботу не з текстами, а з образами і схемами. Отже, відбувається швидке отримання достовірної карти розвитку галузі або проекту, що допомагає виявити основні загрози та можливості відповідного розвитку [15].

У відповідності концепції форсайта основним завданням вважається досягнення конкурентоспроможності шляхом реалізації конкурентних переваг. Форсайт – це набір інтерактивних методів, призначених для оцінки довгострокових тенденцій світового економічного і соціального розвитку та виявлення пріоритетних напрямів вітчизняної інноваційної активності. Різноманітність варіантів майбутнього і його ймовірних структур корелює з широким колом методів форсайт-проекування: розробка сценаріїв, опитування Дельфі, побудова дорожніх карт, вибір критичних технологій та інші, а також їх комбінації.

Однією з найважливіших цілей форсайта виступає досягнення консенсусу між основними діями по найважливішим стратегічним напрямкам розвитку шляхом організації їх постійного діалогу у рамках співпраці експертів, робочих груп, семінарів, конференцій тощо. Форсайт дозволяє країні позиціонувати себе на світовому ринку інновацій, тому головним акцентом реалізації технології форсайта при прогнозуванні стратегії економічного розвитку є конкурентоспроможність. Однак це завдання для розвиненої країни або такої, яка вже в певній мірі освоїла найновіші передові технології [15].

Поряд з модернізацією інституційного середовища функціонування бізнесу, зазначає, О. В. Іваницька, спрямованої на зниження загального рівня трансакційних витрат і підвищення ролі інститутів, які забезпечують захист власності і розвиток конкуренції, необхідна модернізація економічної та соціальної політики. Одна з її ключових цілей – диверсифікація економіки з урахуванням відповідної зовнішньоекономічної та промислової політики, політики регіонального розвитку та створення привабливого іміджу країни за кордоном.

По відношенню до інтенсифікації процесів в сфері інтелектуальної власності інструменти диверсифікації та технології форсайта, з нашої позиції, найбільш придатні для здійснення технічної та технологічної модернізації

економіки України з урахуванням результативної комерціалізації інтелектуального капіталу.

Політологи та історики, зазначає О.В. Пилипенко, пов'язують успіх модернізації економіки з необхідними змінами суспільних цінностей, політичного середовища, які зумовлені особливостями розвитку країни [16,39]. У контексті історичного розвитку розрізняють такі моделі модернізації: еволюційну (або хаотичну), через яку пройшла більшість розвинутих країн «Старого світу»; запізнілу (або неорганічну) – країни Південної Європи, зокрема Іспанія, Португалія; форсовану або прискорену – Південна Корея, Сінгапур, Тайвань; «скандинавську» модель [17]. Є й інші підходи.

По відношенню до України, Пилипенко О.В. зазначає, що вивести країну з кризи, забезпечити технічний і технологічний прорив може тільки *випереджальна*, або так звана *«інноваційна» модернізація* [16,39]. Сутність інноваційної моделі модернізації «на випередження» являє собою системне і якісне оновлення продуктових сил, а також приведення наявного стану економіки, існуючої організації та управління національним господарством, законодавчо-правового супроводу виробничих відносин у відповідність з найбільш вагомими цивілізаційними досягненнями. Інноваційна модернізація означає якісний стрибок у цивілізаційному розвитку держави і суспільства [18,139]. Таким чином, *«інноваційна» модернізація* може стати інструментом організації та управління національним господарством в умовах здійснення процесів інтенсифікації в сфері інтелектуальної власності.

Висновки.

1. Нова економіка, яка характеризує перехід до однієї із стадій економічного розвитку цивілізації, так і її постіндустріальну, постекономічну ступень, на підставі чого вся система набуває новий якісних ознак. Дослідники намагаються описати її з різних сторін, що призвело до появи теорії постіндустріального суспільства, та до подальшого її розвитку, відмінними

рисами чого стає масове поширення творчої, інтелектуальної праці. Головна особливість формування неоекономіки в сфері інтелектуальної власності – це відтворення розвитку інтелектуального капіталу. Інтелектуальний капітал спричиняє становлення інтелектуальної економіки, головними чинниками якої є працівники розумової праці, для яких інформація і знання є водночас вихідним матеріалом і продуктом діяльності.

2. З позиції процесу послідовного переходу до неоекономіки, все ж домінує погляд звуження її сфери до розвитку конкретної галузі в протизагальному органічних змін в економічній системі в цілому, що пов'язано зі специфікою впровадженням майнових прав інтелектуальної власності. Інтенсифікація виробництва можлива лише за умов розширення інноваційної діяльності, яка спирається на результативність в сфері інтелектуальної власності.

3. Використання поняття «інтенсифікація» до сфери інтелектуальної власності розглядається за ознаками як новий науковий погляд на процеси розширення та поглиблення інноваційної діяльності за рахунок динаміки зростання комерціалізації майнових прав інтелектуальної власності, найбільш повного використання інтелектуального капіталу, збільшення результативності використання людського капіталу та покращення процесів трансформації інтелектуальної власності в кінцевий інтелектуальний продукт/продукцію. Інтенсифікація процесів в сфері інтелектуальної власності – це такий розвиток економіки, який ґрунтується на економіко-правовий інноваційно-інтелектуальний напрям, який охоплює поширення інтелектуальної власності та її вплив на світові економіко-правові інноваційні процеси, пов'язані з розвитком інтелектуального капіталу, його комерціалізації, прискоренням темпів трансформації та капіталізації світової економіки на різних її рівнях та в цілому у цивілізаційному середовищі.

4. Інтенсифікація процесів в сфері інтелектуальної власності спонукає до пошуку нових методичних оціночних розробок, які могли би задовольнити науковців у прийнятті дієвих рішень щодо покращень в українській економіці. Пропонується в умовах нестійкості української економіки, серйозної загрози для її довгострокового розвитку, зосередитись на пошуку та обґрунтуванні інструментів, що забезпечують її стабільність, до яких можна віднести модернізацію на основі диверсифікації та технології форсайта, які формують стратегію «модернізаційного маршруту» на основі аналізу цільових та інструментальних параметрів динаміки економіки. По відношенню до інтенсифікації процесів в сфері інтелектуальної власності інструменти диверсифікації та технології форсайта, найбільш придатні для здійснення технічної та технологічної модернізації економіки України з урахуванням результативної комерціалізації інтелектуального капіталу.

По відношенню до України, вивести країну з кризи, забезпечити технічний і технологічний прорив може *випереджальна*, або так звана «інноваційна» модернізація, яка являє собою системне і якісне оновлення продуктових сил, а також приведення наявного стану економіки, існуючої організації та управління національним господарством, законодавчо-правового супроводу виробничих відносин у відповідність з найбільш вагомими цивілізаційними досягненнями. Таким чином, *«інноваційна» модернізація* може стати інструментом організації та управління національним господарством в умовах здійснення процесів інтенсифікації в сфері інтелектуальної власності.

Список використаних джерел

1. Яровенко Т. С. Управління процесом інтенсифікації розвитку промислового підприємства у сучасних умовах. / Т. С. Яровенко, М. В. Тулякова, Ю. А. Козюпа. URL: <http://nadoest.com/nova-ekonomika>.
2. Нова економіка. URL: <http://nadoest.com/nova-ekonomika>.

3. Світлана Ю. Гончарова. Умови формування та важелі регулювання «нової економіки» як сучасного феномена. / Світлана Ю. Гончарова, Ірина В. Буряк. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/16086/...>
4. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. М., 1999. 782 с.
5. У чому сутність теорії постіндустріального суспільства? (тема з екрана). URL: http://pidruchniki.com/12120124/sotsiologiya/u_chomu_sutnist_teorii_postindustrialnogo_suspilstva.
6. Теорії постіндустріального суспільства та постмодернізм (тема з екрана). URL: http://pidruchniki.com/1652020558122/sotsiologiya/teorii_postindustrialnogo_suspilstva_postmodernizm
7. Теорія інформаційного суспільства / Френк Уебстер; Пер. з англ. М. В. Арапова, Н.В.Малихиной; під ред. О.Л.Варталовой. М.: Аспект Пресс, 2004. 400 с.
8. Дьяченко О. В.К сущности категории «новая экономика ». Вестник Челябинского государственного университета. 2010. № 5 (186). Экономика. Вып. 25. С. 18–23.
9. Смерічевська С.В. Вектор розвитку організаційних форм логістизації національної економіки в Україні / С.В. Смерічевська // Економічний часопис-XXI. — 2012. № 7-8. С. 22-25.
10. Білоцерківець В.В. Нова економіка: виклики та засади функціонування в умовах індустріального суспільства. Академічний огляд. 2015. No 1 (42).- С. 11-17. URL: <http://acadrev.duan.edu.ua/images/stories/files/2015/3.pdf>
11. Неоekonomika - нова соціальна реальність (тема з екрана). URL: http://pidruchniki.com/1310060852092/filosofiya/neoekonomika_nova_sotsialna_realnist.
12. Інтенсифікація виробництва (тема з екрана). URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/entsiklopediya/55-i/3387-intensifikatsiya-virobnitstva.html>

13. Інформаційно-аналітичні матеріали до слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань науки і освіти з питання «Законодавче забезпечення розвитку Національної інноваційної системи: стан та шляхи вирішення». Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти. - С.2-45. URL: d0b7d0b0d0bad0bed0bdd0b7d0b0d0b1d0b5d0b7d0bf_d0bdd196d181_d181d182d0b0d0bdd188d0bbd18fd185d0b2d0b8d180d196d188d0b5d0bd_d187d0b5d180
14. Іваницька О. В. Детермінанти формування інноваційної економіки в умовах модернізації / О. В. Іваницька.- Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка» № 10, 2012. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1435>.
15. Серегина С.Ф., Барышев И.А. Закономерно ли появление форсайта?/ С.Ф. Серегина, И.А. Барышев // Форсайт. 2008, № 2 – С. 5.
16. Пилипенко О.В. Державне управління інноваційною діяльністю в Україні: проблеми та перспективи.// Економіка України.- 2016.– № 9 (658).– С.32 – 43.
17. Мухаєв Р.Т. Політологія: учеб.- М.: Издательство «ПРИОР», 2002. 400 с.
18. Ковальчук Т.Т., Ковальчук Н.П. Макроекономічні ризики: класифікаційні ознаки, способи виміру, шляхи мінімізації: моногр./ Т.Т. Ковальчук, Н.П. Ковальчук. К.: Знання, 2012. 301 с.